

บทที่ 4

กระบวนการสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์

4.1 ขอบข่ายการพิจารณา

ในการสร้างและพัฒนาชุดตัวชี้วัดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น โดยทั่วไปมักจะกำหนดขอบข่ายการพิจารณาสาระสำคัญในเรื่องนั้นก่อน แล้วจึงดำเนินการจัดสร้าง ทั้งนี้เพื่อให้กรอบที่ใช้เป็นข้อกำหนดในทางปฏิบัติที่ชัดเจนต่อไป สำหรับการจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ครั้งนี้ก็เช่นกัน คณะผู้ศึกษาได้กำหนดขอบข่ายการพิจารณาจาก 3 ส่วนคือ 1) แนวความคิดและขอบข่ายการพิจารณาเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ของหน่วยงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ซึ่งกำหนดองค์ประกอบของความมั่นคงของมนุษย์ไว้ 7 องค์ประกอบดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 2) การทบทวนสภาพของปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบัน ซึ่งพบว่าแตกต่างจากข้อกำหนดตามองค์ประกอบของ UNDP กล่าวคือ นอกเหนือจาก 7 องค์ประกอบที่ UNDP ใช้อยู่แล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่นที่ควรนำมาพิจารณาด้วย เช่น องค์ประกอบด้านครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นเรื่องที่แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ระบุและให้ความสำคัญไว้สำหรับการพัฒนาที่ยืดคนเป็นศูนย์กลางภายใต้สภาพการณ์ปัจจุบันดังปรากฏในบทที่ 3 ของรายงาน 3) ข้อเสนอความเห็นจากการจัดประชุมสัมมนา ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ ดำเนินการในเรื่องนี้มาบ้างหลังจากการจัดตั้งกระทรวง ดังนั้นขอบข่ายการพิจารณาจึงครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาและเรื่องศาสนาและความเชื่ออีกด้วย ซึ่งทำให้องค์ประกอบเพิ่มจาก UNDP เป็น 11 องค์ประกอบดังได้กล่าวแล้วบทที่ 1 ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพ 2) ด้านอาหาร 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านศาสนาความเชื่อ 5) ด้านที่อยู่อาศัย 6) ด้านสิ่งแวดล้อม 7) ด้านบุคคล 8) ด้านครอบครัว 9) ด้านชุมชน 10) ด้านเศรษฐกิจ และ 11) ด้านการเมือง

4.2 กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำตามในขั้นตอนรวม 15 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์และองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ขั้นที่ 2 ทบทวนสถานภาพปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์รายด้าน ซึ่งกำหนดเนื้อหาไว้ 11 ด้านด้วยกันได้แก่ ความมั่นคงของมนุษย์ด้านสุขภาพ ด้านอาหาร การศึกษา ศาสนาและความเชื่อ ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม บุคคล ครอบครัว ชุมชน เศรษฐกิจ และ การเมือง

ขั้นที่ 3 จัดเวทีระดับจังหวัดใน 4 ภาค รวม 8 จังหวัด เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาปรากฏการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ แล้วนำมาสรุปเป็นประเด็นที่สะท้อนถึงตัวชี้วัด ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 370 ราย ด้านความมั่นคงของมนุษย์ได้จำนวน 300 ประเด็น

ขั้นที่ 4 นำประเด็นปัญหาและปรากฏการณ์ที่สะท้อนถึงตัวชี้วัดในขั้นที่ 3 ทั้ง 8 จังหวัด มาสังเคราะห์แล้วจัดเป็นดัชนีและตัวชี้วัดได้จำนวน 160 ตัวชี้วัด

ขั้นที่ 5 นำผลของการสังเคราะห์ในขั้นที่ 4 ไปเป็นส่วนนำเข้าเพื่ออภิปรายในเวทีรับฟังความคิดเห็นระดับภาค รวม 4 ภาค มีผู้เข้าสัมมนาจำนวน 360 ราย เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ความซ้ำซ้อน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัด ดัชนี และองค์ประกอบ

ขั้นที่ 6 นำผลการรับฟังความคิดเห็นในขั้นที่ 5 มาสังเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ที่ชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 7 จัดเวทีพิจารณาทางวิชาการและปฏิบัติการ จากผลการสังเคราะห์ในขั้นที่ 6 ซึ่งถือเป็นร่างกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ โดยเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ขั้นที่ 8 นำผลของการพิจารณาในขั้นที่ 7 มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยใช้หลัก 3 ประการคือ (1) การตรงกับวัตถุประสงค์ (2) ความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ และ (3) ความครอบคลุมในเนื้อหา โดยใช้ตัวอย่าง จำนวน 309 ตัวอย่าง

ขั้นที่ 9 การประเมินระดับความสำคัญของตัวชี้วัด ตามกรอบมาตรฐานความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมทั้งหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Alpha) รายตัวชี้วัด โดยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องของกระทรวงพัฒนากำลังคนและกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงาน รวม 203 ตัวอย่าง

ขั้นที่ 10 ทำการคัดเลือกและปรับปรุงตัวชี้วัดตามระดับความสำคัญของตัวชี้วัดที่ได้จากการประเมิน

ขั้นที่ 11 สืบรวจระดับความรุนแรงของตัวชี้วัดจากประชาชนทั้ง 4 ภาค 8 จังหวัด จำนวนตัวอย่างรวม 1,521 ตัวอย่าง

ขั้นที่ 12 คัดเลือกดัชนีและตัวชี้วัดโดยพิจารณาจากระดับความสำคัญและระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจากข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมสัมมนา ทำให้จัดกลุ่มดัชนีและตัวชี้วัดได้ลดลงจาก 164 ตัวชี้วัดเหลือ 87 ตัวชี้วัด

ขั้นที่ 13 จัดเวทีสัมมนาภาพรวม เพื่อรับฟังความคิดเห็นทางวิชาการ(Technical hearing) จากนักวิชาการ ผู้ปฏิบัติ และ ผู้เกี่ยวข้อง ทำให้มีการปรับปรุงดัชนีและตัวชี้วัดเป็น 39 ดัชนีและ 85 ตัวชี้วัด

ขั้นที่ 14 ปรับปรุงแก้ไขกรอบมาตรฐานความมั่นคงของมนุษย์ จากผลการรับฟังความคิดเห็นจากทั่วประเทศในขั้นที่ 13 พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานรายตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 15 ปรับปรุงกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดจากข้อคิดเห็นในขั้นที่ 13 และขั้นที่ 14

ขั้นที่ 16 นำเสนอเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ในร่างรายงาน

สำหรับบทนี้เป็นการนำเสนอรายละเอียดของการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 8 – 11 มีผลดังนี้

4.3 ผลการดำเนินงาน

4.3.1 การค้นหาประเด็นเพื่อจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์

เนื่องจากความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเรื่องที่ยังมิได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดในประเทศไทยมาก่อน ดังนั้นในขั้นตอนแรกจึงจำเป็นต้องทำการค้นหาประเด็นพื้นฐาน เพื่อนำไปจัดทำเป็นดัชนี ตัวชี้วัด และกำหนดมาตรฐาน ต่อไปในขั้นนี้เพื่อให้เป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมต่าง ๆ จึงได้นำประเด็นเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ที่ได้รวบรวมจากการทบทวนวรรณกรรมมานำเสนอ และชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำ เพื่อให้เวทีระดมความคิดเห็นจาก 4 ภาค 8 จังหวัด ซึ่งได้อภิปรายถกเถียงในประเด็นที่จะนำมาสู่ดัชนีและตัวชี้วัดทำให้ได้ประเด็นทั้ง 11 องค์ประกอบ รวมประมาณ 300 ประเด็นดังปรากฏในภาคผนวก

4.3.2 การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์

จากการดำเนินงานสร้างตัวชี้วัดในขั้นตอนที่ 1-6 โดยกำหนดกรอบไว้ 10 ด้านด้วยกันได้แก่ ความมั่นคงของมนุษย์ด้านสุขภาพ ด้านอาหาร ด้านการศึกษา ด้านศาสนาและความเชื่อ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านครอบครัว ด้านชุมชน ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเมืองการปกครอง ซึ่งการรับฟังประเด็นปัญหาดังกล่าวจากผู้ที่เกี่ยวข้องใน 4 ภาค 8 จังหวัด ทำให้ได้รอบตัวชี้วัดรวมทั้งสิ้น 49 ตัวชี้วัดหลัก และ 160 ตัวชี้วัดย่อย ทั้งนี้ เมื่อได้นำมาประมวลเพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีตัวอย่าง 106 ตัวอย่าง พร้อมกันนั้นยังนำไปสู่เวทีพิจารณาในระดับภาค และนำข้อคิดเห็นดังกล่าวมาทำการปรับปรุง โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้

1) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านสุขภาพ

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านสุขภาพ มีจำนวน 4 ตัวชี้วัดหลักและ 16 ตัวชี้วัดย่อย และเมื่อได้ผลการทดสอบเนื้อหาแล้ว ไม่มีการปรับปรุง ดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับร่างหลังทดสอบเนื้อหาด้านสุขภาพ

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. คนไทยขาดการสร้างเสริมสุขภาพ	คงเดิม	
(1) ขาดความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการส่งเสริมสุขภาพ	คงเดิม	
(2) ขาดการปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพ (แม้มีความรู้ ความเข้าใจ)	คงเดิม	
(3) มีภาวะความเครียดรุนแรงในชีวิตประจำวัน	คงเดิม	
2. คนไทยขาดการป้องกันการเจ็บป่วย	คงเดิม	
(1) ขาดการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคที่สามารถป้องกันได้เช่น โปлио ทรพิษ ฯลฯ	คงเดิม	
(2) ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ และโรคติดต่ออื่น ๆ	คงเดิม	
(3) ขาดการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ และโรคติดต่ออื่น ๆ	คงเดิม	
(4) ขาดข่าวสารเกี่ยวกับโรคระบาดร้ายแรงอย่างทันการ	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(5) มีอุบัติเหตุในการเดินทาง	คงเดิม	
(6) มีความไม่ปลอดภัยจากการทำงาน และสิ่งแวดลอม	คงเดิม	
3. คนไทยขาดการรักษาและฟื้นฟู อย่างเสมอภาคเมื่อเจ็บป่วย	คงเดิม	
(1) ขาดสถานบริการที่มีมาตรฐานใน พื้นที่	คงเดิม	
(2) ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำ ปรึกษาทางการแพทย์	คงเดิม	
(3) ขาดแพทย์เฉพาะทาง	คงเดิม	
(4) ขาดโอกาสเข้าถึงบริการที่มี มาตรฐาน	คงเดิม	
4. คนไทยถูกคุกคามด้านสุขภาพ	คงเดิม	
(1) หลงเชื่อสื่อโฆษณาสินค้าที่ทำลาย สุขภาพ	คงเดิม	
(2) งบประมาณในการรักษาแบบไสยศาสตร์	คงเดิม	
(3) หลงซื้อสินค้าระบบขายตรง ที่ไม่ จำเป็น เช่น อาหารเสริม อุปกรณ์ เวช สำอาง ยาลดความอ้วน เติงแม่เหล็ก ฯลฯ	คงเดิม	

2) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านอาหาร

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านอาหาร มีจำนวน 5 ตัวชี้วัดหลักและ 16 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบการปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านอาหาร

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. คนไทยไม่สามารถหาอาหารได้ครบทุกมื้อ	คงเดิม	
(1) ไม่สามารถหาอาหารกินได้ครบทุกมื้อ	คงเดิม	
(2) ขาดพืชผักสวนครัวหรือแหล่งอาหารในธรรมชาติ	คงเดิม	
(3) ขาดโอกาสซื้ออาหารที่สมราคา	คงเดิม	
2. คนไทยไม่ได้กินอาหารตามหลักโภชนาการ (ครบหมู่)	คงเดิม	
(1) ขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริโภค	คงเดิม	
(2) บริโภคอาหารไม่เหมาะสม	คงเดิม	
(3) ขาดข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการเลือกซื้ออาหาร(เช่น วันหมดอายุ ส่วนประกอบ คำแนะนำ)	คงเดิม	
3. คนไทยกินอาหารไม่ปลอดภัย	คงเดิม	
(1) มีสารพิษปนเปื้อนจากแหล่งผลิตวัตถุดิบประกอบอาหาร	คงเดิม	
(2) มีสารพิษปนเปื้อนระหว่างขนส่งวัตถุดิบประกอบอาหาร	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(3) มีสารพิษปนเปื้อนระหว่างการขาย วัตถุดิบประกอบอาหาร	คงเดิม	
(4) มีสารพิษปนเปื้อนระหว่างการ ประกอบอาหาร	คงเดิม	
4. คนไทยถูกครอบงำด้านการบริโภค	คงเดิม	
(1) หลงเชื่อและเลียนแบบการกิน อาหารตามสมัยนิยมโดยไม่จำเป็น (เช่น ตามแฟชั่น)	คงเดิม	
(2) หลงบริโภคอาหารเสริม เครื่องดื่ม ชูกำลัง	คงเดิม	
(3) มีความเชื่อและพฤติกรรมที่ผิด เกี่ยวกับอาหารบางประเภท (เช่น อาหารแสลง, เสริมสมรรถภาพ)	คงเดิม	
5. ภาครัฐและภาคประชาชนล้มเหลว ในการตรวจสอบและลงโทษ ผู้ประกอบการด้านอาหาร	คงเดิม	
(1) ภาครัฐขาดประสิทธิภาพในการ ตรวจสอบสิ่งปนเปื้อน และ คุณภาพ อาหาร	คงเดิม	
(2) ภาครัฐขาดการบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการลงโทษต่อผู้ประกอบการ ด้านอาหารที่ทำผิดอย่างเด็ดขาด	คงเดิม	
(3) เครือข่ายภาคประชาชนขาดพลังใน การตรวจสอบภาครัฐและ ผู้ประกอบการด้านอาหาร	คงเดิม	

3) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านการศึกษา

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านการศึกษามีจำนวน 5 ตัวชี้วัดหลักและ 20 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับกรอบหลังทดสอบเนื้อหาทางการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. คนไทยขาดความสามารถในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	คงเดิม	
(1) อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้	คงเดิม	
(2) ไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้เข้าใจ	คงเดิม	
2. คนไทยขาดศักยภาพ/สิทธิ/โอกาสในการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (12 ปี)	คงเดิม	
(1) ขาดศักยภาพในการเรียนฯ	คงเดิม	
(2) ขาดสถานศึกษาที่เหมาะสม	คงเดิม	
(3) ผู้ปกครองขาดข้อมูลข่าวสารสำหรับเด็กพิเศษ/ผู้ปกครอง	คงเดิม	
(4) ขาดสิทธิในการเรียนฯ (แม้มีศักยภาพ เช่น เด็กไม่มีสัญชาติ(บางระดับ) คนไร้รัฐ ผู้อพยพเข้าเมืองผิดกฎหมาย)	คงเดิม	
(5) ขาดโอกาสในการเรียนฯ (แม้มีศักยภาพและมีสิทธิ เช่น เด็กในชนบทห่างไกล เด็กที่ถูกใช้แรงงาน คนยากจน)	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(6) การถูกกีดกันจากสังคม (เนื่องจาก ติดเชื้อโรคที่สังคมรังเกียจ)	คงเดิม	
3. เด็กไทยขาดสถานศึกษาชั้น พื้น ฐานที่มีมาตรฐาน ใกล้เคียง(วัด จากการประเมินคุณภาพการศึกษา)	คงเดิม	
(1) สถานศึกษาในชั้นพื้นฐานมี มาตรฐานแตกต่างกัน (ด้านผู้เรียน , ปัจจัย , กระบวนการ)	คงเดิม	
(2) การคัดเลือกเข้าเรียนใช้ระบบพวก พ้องหรือเรียกร้อยรับบริจาคเงิน	คงเดิม	
(3) ระบบกวดวิชา/เรียนพิเศษ/กิจกรรม พิเศษ ในรูปแบบที่ก่อให้เกิดความ เหลื่อมล้ำใน โอกาสหรือสร้าง ความเครียดทั้งเด็กและผู้ปกครอง	คงเดิม	
4. การศึกษาของเด็กไทยขาด หลักสูตร/การจัดการที่ให้คุณค่าแก่ ผู้เรียน	คงเดิม	
(1) ขาดกระบวนการเน้นย้ำและบูรณา การ การเรียนรู้/ฝึกฝนด้านวินัยตนเอง คุณธรรมและศีลธรรมขั้นพื้นฐาน	คงเดิม	
(2) ขาดการเรียนรู้เรื่องท้องถิ่นและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	คงเดิม	
(3) นโยบายส่วนกลางทำให้เด็กขาด ทางเลือกที่หลากหลาย	คงเดิม	
(4) นโยบายส่วนกลางไม่สอดคล้องกับ ความประสงค์ของผู้ปกครองหรือชุมชน	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(5) กระบวนการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสูญเปล่า	คงเดิม	
(6) การขาดการสำรวจ/การพัฒนาและใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	คงเดิม	
5. การเรียนของเด็กไทยขาดคุณภาพทางวิชาการหรือวินัยพื้นฐาน	คงเดิม	
(1) การจัดการศึกษาแบบปล่อยเสรี (เช่น ปล่อยเกรดหรือไม่ลงโทษเมื่อเด็กกระทำผิด)	คงเดิม	
(2) ครูขาดจรรยาบรรณ (เช่น การลดคุณภาพการสอนในโรงเรียนปกติ เพื่อชักจูงให้เด็กเรียนพิเศษในโรงเรียนกวดวิชาที่ตนเองสอน ครูล้วงละเมิดเด็ก)	คงเดิม	
(3) ขาดการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจังและเป็นระบบ	คงเดิม	

4) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านศาสนาและความเชื่อ

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านสุขภาพ มีจำนวน 4 ตัวชี้วัดหลักและ 14 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบการปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านศาสนาและความเชื่อ

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. ความบกพร่องล้มเหลวในการเผยแพร่ศาสนา	คงเดิม	
(1) มีการเผยแพร่/ศาสนาในลักษณะที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งแตกแยกในชุมชน	คงเดิม	
(2) การเผยแพร่ที่ผิดเพี้ยนจากหลักการและคำสอน	(2) มีการเผยแพร่ที่ผิดเพี้ยนจากหลักการและคำสอน	ปรับภาษา
(3) การใช้ศาสนาครอบงำความคิดเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองและธุรกิจ	(3) มีการใช้ศาสนาครอบงำความคิดเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองและธุรกิจ	ปรับภาษา
(4) ขาดความเข้าใจเทคนิคในการเผยแพร่คำสอน ที่มีประสิทธิภาพ (ทำให้ผู้รับขาดคุณค่า)	คงเดิม	
(5) พระนักบวชประพฤติตนไม่เหมาะสม	คงเดิม	
2. ผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนาผิดเพี้ยน	คงเดิม	
(1) การขาดความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติของแต่ละศาสนา	(1) ขาดความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติของแต่ละศาสนา	ปรับภาษา
(2) การปฏิบัติด้วยความงมงายและความเชื่อผิด ๆ	(2) ปฏิบัติด้วยความงมงายและความเชื่อผิด ๆ	ปรับภาษา

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(3) ขาดการนำหลักธรรมคำสอนมาปฏิบัติให้เกิดคุณค่าอย่างแท้จริง	คงเดิม	
3. นโยบายรัฐบาลขาดการส่งเสริมสนับสนุนศาสนาอย่างถูกต้องเหมาะสมจริงจัง	คงเดิม	
(1) การขาดนโยบายส่งเสริมให้คนต่างศาสนายู่ร่วมกันโดยสันติ	(1) ขาดการส่งเสริมให้คนต่างศาสนาอยู่ร่วมกันโดยสันติ	ปรับภาษา
(2) ขาดการจัดระเบียบพื้นที่ ที่เหมาะสมสำหรับศาสนสถานเช่น การไม่แยกสถานเริงรมย์ สถานบริการทางเพศติดศาสนสถาน	คงเดิม	
(3) นโยบายบางเรื่องของรัฐบาลสวนทางกับหลักธรรมของศาสนา (ห่วยบนดิน สถานเริงรมย์ เหล้าเสรี)	คงเดิม	
(4) รัฐบาลขาดนโยบายในการสนับสนุนศาสนาอย่างเหมาะสมและเสมอภาค	คงเดิม	
4. มีการครอบงำทางสื่อที่สวนทางกับหลักธรรมคำสอนของศาสนา	คงเดิม	
(1) สื่อโฆษณา มอมเมาประชาชน เพื่อหวังผลทางธุรกิจโดยละเลยมิติทางศาสนา	คงเดิม	
(2) สื่อโฆษณา มอมเมาประชาชน สร้างความเข้าใจที่ผิด ดูหมิ่นศาสนาอื่น	คงเดิม	

5) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านที่อยู่อาศัย

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัย มีจำนวน 6 ตัวชี้วัดหลักและ 14 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับกรอบการปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านที่อยู่อาศัย

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1.การไร้ที่อยู่อาศัยของประชาชน	1.คนไทยไร้ที่อยู่อาศัย	ปรับภาษา
(1) การขาดที่อยู่อาศัยถาวร	(1) ขาดที่อยู่อาศัยถาวร	ปรับภาษา
2.สภาพที่อยู่อาศัยขาดความมั่นคง แข็งแรงจนเสี่ยงต่อความเสียหายหรือ อันตราย	คงเดิม	
(1) สภาพที่อยู่อาศัยไม่สามารถป้องกัน ลมฝนได้	(1) สภาพที่อยู่อาศัยไม่สามารถป้องกัน ลมหรือพายุฝนได้	ปรับภาษา
(2) วัสดุก่อสร้างไม่แข็งแรงพอที่จะ ป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้ายหรือ คนร้าย	คงเดิม	
(3) สภาพที่อยู่อาศัยเสี่ยงต่อภัยต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย มลพิษ อุทกภัย ดินถล่ม ฯลฯ	(3) สภาพที่อยู่อาศัยเสี่ยงต่อภัยต่างๆ เช่น อัคคีภัย มลพิษ อุทกภัย ดินถล่ม ฯลฯ เพราะปลูกในที่ๆ ไม่สมควรปลูก	ปรับภาษา
3.ที่อยู่อาศัยแออัดไม่พอเพียงแก่การอยู่ อาศัย	3.คนไทยมีที่อยู่อาศัยแออัดไม่พอเพียง แก่การอยู่อาศัย	ปรับภาษา
(1) ไม่มีห้องเป็นสัดส่วนสำหรับสมาชิก ในครอบครัว และ ขนาดที่อยู่อาศัยแออัด ไม่พอเพียงแก่การประกอบกิจกรรมใน ชีวิตประจำวัน เช่น ห้องนอน ห้องหุงหา อาหาร ซักล้าง ห้องสุขา ฯลฯ	(1) ไม่มีห้องเป็นสัดส่วนสำหรับ สมาชิกในครอบครัว (2) ที่อยู่อาศัยแออัดไม่พอเพียงต่อ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น ห้องนอน การหุงหาอาหาร การซักล้าง ห้องสุขา ฯลฯ	แยกข้อย่อย แยกข้อย่อย

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
4.การไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและหรืออาคารที่อยู่อาศัย/สิ่งก่อสร้าง	4.คนไทยไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและหรืออาคารที่อยู่อาศัย/สิ่งก่อสร้าง	ปรับภาษา
(1) การมีบ้านพักอาศัย/ที่ดินที่ทั้งตนเองและผู้อื่นเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์	(1) อาศัยบนที่ดินที่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์กำลังไถ่ซื้อ	ปรับภาษาและแนวคิด
(2) ไม่มีกรรมสิทธิ์แต่ได้รับการคุ้มครองความมั่นคงจากการเช่าที่ดินหรือที่อยู่อาศัย	(2) เช่าที่อยู่อาศัยที่ไม่สามารถต่อรองค่าเช่า	ปรับภาษาและแนวคิด
(3) เช่าที่จากราชการ		ตัดออก
5.การถูกคุกคามหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญอย่างรุนแรงจากสภาพแวดล้อมภายนอก	5.คนไทยถูกคุกคามด้วยวัตถุอันตรายและเหตุเดือดร้อนรำคาญจากบุคคลอื่นที่อยู่บริเวณข้างเคียง	ปรับภาษา
(1) มีวัตถุอันตรายหรือสารพิษที่อาจระเบิดหรือติดไฟหรือแพร่กระจายเช่น แก๊ส สารเคมี อยู่ในบริเวณใกล้เคียง	(1) มีวัตถุอันตรายหรือสารพิษที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เช่น แก๊ส สารเคมี อยู่ในบริเวณใกล้เคียง	ปรับภาษา
(2) มีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญที่รุนแรง/ไม่รุนแรงแต่ต่อเนื่อง เช่น เสียง กลิ่น ความอูจาดตา ฯลฯ	คงเดิม	
(3) การถูกคุกคามจากเพื่อนบ้าน นักเลงโต ผู้มีอำนาจบาตรใหญ่ บ่อนการพนัน ซ่องสุ่มโจรผู้ร้าย	(3) ถูกคุกคามจากผู้มีอิทธิพล หรือกิจกรรมอบายมุข	ปรับภาษา
(4) การถูกคุกคามจากข่าวต่าง ๆ เช่น การเวนที่สร้างแนวถนน และ อื่น ๆ		ตัดออก

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
6.การขาดสาธารณูปโภคพื้นฐาน	6.คนไทยขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานในการอยู่อาศัย	ปรับภาษา
(1) การขาดน้ำสะอาดสำหรับบริโภคและอุปโภค	(1) ขาดน้ำสะอาดสำหรับบริโภคและอุปโภค	ปรับภาษา
(2) การขาดไฟฟ้า	(2) ขาดไฟฟ้าใช้ในที่อยู่อาศัย	ปรับภาษา
(3) ไม่มีทางเข้าออก	คงเดิม	

6) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านสิ่งแวดล้อม

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 4 ตัวชี้วัดหลักและ 14 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับกรอบการปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. ประชาชนเป็นผู้ก่ออันตรายหรือความเสื่อมโทรมแก่สิ่งแวดล้อมของตน ประชากรเป็นคนทำหรือเป็นคนถูกระทำ	1. คนไทยเป็นผู้ก่ออันตรายหรือความเสื่อมโทรมแก่สิ่งแวดล้อม	ปรับภาษา
(1) มีการทิ้งขยะในที่สาธารณะของประชาชน	(1) มีการทิ้งขยะในที่สาธารณะทั่วไป	ปรับภาษา
(2) การที่ประชาชนใช้สารเคมีอันตรายในชีวิตประจำวันหรือในการประกอบอาชีพ	(2) มีการใช้สารเคมีอันตรายในชีวิตประจำวันหรือในการประกอบอาชีพ	ปรับภาษา
(3) ประชาชนตัดไม้ทำลายป่า	(3) มีการตัดไม้ทำลายป่าที่หวงห้าม	ปรับภาษา
(4) การจุดไฟเผาป่าของชาวบ้าน(เพื่อเห็ดเผาะ หน่ออ่อน ฯลฯ)	(4) มีการจุดไฟเผาป่า	ปรับภาษา
	(5) มีการใช้สารเคมีในการเกษตรจนเป็นอันตรายต่อดิน น้ำ	เพิ่มขึ้นใหม่
	(6) มีการจับสัตว์น้ำด้วยอุปกรณ์ที่ทำลายพืชพันธุ์สัตว์น้ำ และในที่หวงห้ามหรือฤดูวางไข่	เพิ่มขึ้นใหม่

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
2. นโยบายของรัฐบาลด้านสิ่งแวดล้อม (บางเรื่อง) ไม่สร้างความปลอดภัยให้ ประชาชน	2.นโยบายของรัฐบาลด้านสิ่งแวดล้อม (บางเรื่อง) เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	ปรับภาษา
(1) นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการป้องกัน อันตราย หรือ ลดความเสียหายเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม <u>ไม่เพียงพอ</u> เช่น ไม่ เคร่งครัด		ตัดออก
(2) รัฐบาลนโยบายโซนนิ่งพื้นที่		ตัดออก
	(1) ขาดนโยบาย มาตรการ ประหยัด พลังงานอย่างเป็นผล	เพิ่มขึ้นใหม่
(3) รัฐบาลการวิจัย ส่งเสริม และ สนับสนุนเรื่องของพลังงานทดแทน อย่างต่อเนื่อง (เช่น แก๊สโซลาร์ ไบโ ดีเซล ฯลฯ)	(2) ขาดการส่งเสริม และ สนับสนุน เรื่องพลังงานทดแทน (เช่น แก๊สโซลาร์ ไบโอดีเซล)	ปรับภาษา
3. การจัดการภาครัฐและท้องถิ่นไม่ สร้างความปลอดภัยให้ประชาชนด้าน สิ่งแวดล้อม	3. การจัดการภาครัฐและท้องถิ่นย่อ หย่อนในการป้องกันและรักษาความ ปลอดภัยให้แก่คนไทยในด้าน สิ่งแวดล้อม	ปรับภาษา
(1) การจัดการเก็บและทำลายขยะล่าช้า ไม่ทันสมัยและไม่ได้มาตรฐาน	คงเดิม	
(2) รถยนต์ควันดำและควันเสียเกินกว่า กฎหมายกำหนดยังสามารถวิ่งได้ใน ท้องถนน	(2) มลพิษในอากาศเกินมาตรฐาน	ปรับภาษา
(3) โรงงานอุตสาหกรรม ปล่อยน้ำเสีย/ อากาศเสีย/ขยะพิษ/กากอุตสาหกรรม ทำให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อม	(3) มลพิษทางน้ำเกินมาตรฐาน	แยกข้อย่อย และ ปรับภาษา

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
	(4) ไม่สามารถจัดการกากอุตสาหกรรม /ขยะพิษอย่างมีประสิทธิภาพ	แยกข้อย่อย และ ปรับภาษา
(4) รัฐไม่สามารถป้องกันการบุกรุกป่า ได้		ตัดออก
(5) การใช้กฎหมายเกี่ยวกับการเลี้ยง สัตว์หละหลวม		ตัดออก
(6) การควบคุมสิ่งก่อให้เกิดภาวะ เรือนกระจก		ตัดออก
4. อันตรายจากภัยธรรมชาติทำให้ ประชาชนเดือดร้อนและเสี่ยงต่อชีวิต และทรัพย์สิน		ตัดออก
(1) คลื่นจากไฟไหม้ป่าประเทศอื่น ๆ และกระจายถึงประเทศไทย		ตัดออก
(2) น้ำดินถูกทำลาย เกิดการพังทลาย ของดินเช่น น้ำป่า โคลนถล่ม ฯลฯ		ตัดออก
(3) การเสี่ยงต่ออุบัติเหตุทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุ น้ำกัดเซาะ ตลิ่ง ฯลฯ		ตัดออก
5. การใช้สิทธิพล /การเลือกปฏิบัติ การ ใช้ช่องว่างของกฎหมาย เพื่อ ครอบครอง และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ	คงเดิม	
(1) มีการใช้สิทธิพลเอาเปรียบ ประชาชนในเรื่องการจัดสรร ทรัพยากร	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(2) การอ้างสิทธิ์ที่ทำกินในเขตป่า สงวน และพื้นที่สาธารณะ	(2) มีการอ้างสิทธิ์ที่ทำกินในเขตป่า สงวน และพื้นที่สาธารณะ	ปรับภาษา

7) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านครอบครัว

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านครอบครัว มีจำนวน 7 ตัวชี้วัดหลักและ 22 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับหลังทดสอบเนื้อหาด้านครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1.คนไทยขาดความพร้อมในการสร้างครอบครัวและวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว	คงเดิม	
(1) การมีครอบครัวตั้งแต่อายุน้อย เรียนไม่จบ หรืออาชีพไม่มั่นคง	คงเดิม	
(2) การอยู่ด้วยกันโดยไม่จดทะเบียน สมรส	คงเดิม	
(3) การขาดการวางแผนครอบครัว (เช่น การทิ้งลูก การทำแท้ง)	คงเดิม	
(4) การขาดการวางแผนการดำเนิน ชีวิตครอบครัว (เช่นการมีบ้าน การเก็บ เงินเพื่ออนาคตของลูก)	คงเดิม	
2. คนไทยขาดความเข้าใจและการเรียนรู้ในบทบาทหน้าที่เหมาะสมของสมาชิกครอบครัว	คงเดิม	
(1) สมาชิกในครอบครัวใช้เวลาด้วยกัน ไม่เพียงพอ	คงเดิม	
(2) เด็กขาดการขัดเกลาจากครอบครัว ให้พึ่งตนเอง มีวินัยและเลือกสรรสิ่งดี ให้ชีวิต	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(3) ป้ายชี้เขตล้อมภายนอกคิงคนออก จากครอบครัว	คงเดิม	
3. เด็กไทยขาดแบบอย่างการเป็นพ่อ แม่ที่ดี	คงเดิม	
(1) ครอบครัวหัวหน้าเดี่ยว (ครอบครัว ที่มีแม่หรือพ่อเพียงคนเดียวเลี้ยงดูลูก)	คงเดิม	
(2) พ่อแม่ขาดความรับผิดชอบตาม บทบาทหน้าที่	คงเดิม	
(3) พ่อแม่ขาดตัวอย่างที่ดีที่จะ เลียนแบบ	คงเดิม	
4. ครอบครัวไทยขาดการสนับสนุน โดยระบบเครือญาติหรือเพื่อนบ้าน	คงเดิม	
(1) ขาดลักษณะครอบครัวขยาย	คงเดิม	
(2) ระบบเครือญาติอ่อนแอ	คงเดิม	
(3) ลักษณะอยู่อาศัยแบบตัวใครตัวมัน	คงเดิม	
5. คนไทยยังเชื่อเรื่อง “ชายเป็นใหญ่”	คงเดิม	
(1) การอ้างสิทธิการจัดการปัญหา ครอบครัวด้วยวิธีรุนแรง	คงเดิม	
(2) การบังคับใช้กฎหมายครอบครัวไม่ เด็ดขาด	คงเดิม	
(3) การยินยอมให้มีกฎหมายเฉพาะ กลุ่มของสังคม ขัดแย้งกับความชอบ ธรรมของสังคม		ตัดออก
(4) การอ้างสิทธิพิเศษสัมพันธนอก สมรสของชายไทย	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
6. ครอบครัวไทยไม่สมบูรณ์	คงเดิม	
(1) ขาดความพร้อมหน้า	คงเดิม	
(2) ขาดความสัมพันธ์ที่ดีมีการทะเลาะเบาะแว้ง	คงเดิม	
(3) ขาดอาชีพและรายได้ที่มั่นคง	คงเดิม	
7. ครอบครัวไทยล้มเหลวในการอบรมสั่งสอนลูกหลาน	คงเดิม	
(1) เด็กช่วยตนเองไม่ได้ (ผู้ปกครองขาดเวลา ขาดการเอาใจใส่ อบรม แนะนำสั่งสอน จนเด็กช่วยตัวเองไม่ได้)	คงเดิม	
(2) เด็กเห็นผิดเป็นชอบ (ผู้ปกครองตามใจ ปกป้องในทางที่ผิด)	คงเดิม	
(3) เด็กกระทำผิด	คงเดิม	

8) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านชุมชน

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านชุมชน มีจำนวน 3 ตัวชี้วัดหลักและ 14 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับการปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านชุมชน

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. ชุมชนไทยเสื่อมสลายเพราะขาดการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม คุณธรรม และเอกลักษณ์	คงเดิม	
(1) คนหนุ่มสาวย้ายออกนอกถิ่น	คงเดิม	
(2) คนไทยมีวัฒนธรรมวัตถุนิยม/ทุนนิยม	คงเดิม	
(3) ขาดความสามารถในการดำรงรักษาวัฒนธรรมและเอกลักษณ์	คงเดิม	
(4) การเพิ่มขึ้นของชุมชนใหม่ขาดการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	คงเดิม	
(5) ขาดการเรียนรู้และสืบทอดเนื้อหาและโครงสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่น	(5) ขาดการเรียนรู้ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น	ปรับภาษา
2. ชุมชนไทยไม่ปกป้องทุนทางสังคม	คงเดิม	
(1) การขาดกฎหมายรับรองสิทธิและควบคุมการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในชุมชน	คงเดิม	
(2) นโยบายของรัฐบาลบางเรื่องกระทบทุนทางสังคมท้องถิ่น	คงเดิม	
(3) สื่อเพื่อธุรกิจทำลายวัฒนธรรมท้องถิ่น	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(4) ผู้นำท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญของ ทุนทางสังคม	คงเดิม	
(5) คนไทยขาดการปกป้องทุนทาง สังคม	คงเดิม	
3. ภาคประชาสังคมขาดความเข้มแข็ง	คงเดิม	
(1) ความเข้มแข็งของประชาชนถูก ทำลายจากการเมืองระดับชาติทั้ง ทางตรงและทางอ้อม	คงเดิม	
(2) ความเข้มแข็งของประชาชนถูก ทำลายจากภาครัฐทั้งทางตรงและ ทางอ้อม	คงเดิม	
(3) ประชาชนถูกครอบงำและทำลาย เอกลักษณ์ , อัตลักษณ์, ประเพณี, วัฒนธรรม, ศาสนา ฯลฯ	คงเดิม	
(4) ชุมชนไทยขาดผู้นำที่พึ่งตนเอง	คงเดิม	
(5) ชุมชนขาดความสามารถยับยั้ง โครงการพัฒนาจากภายนอกที่ชุมชน ไม่ต้องการ		ตัดออก

9) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านเศรษฐกิจ

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ มีจำนวน 4 ตัวชี้วัดหลักและ 9 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา(Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. คนไทยขาดการถือครองปัจจัยการผลิตเป็นเหตุให้ขาดความสามารถและเสียเปรียบ	คงเดิม	
(1) ขาดความมั่นคงในทรัพย์สิน	(1) ขาดความมั่นคงในทรัพย์สินและปัจจัยการผลิต	ปรับภาษา
(2) ขาดพลังต่อรองในด้านราคาผลผลิต		ตัดออก
2. คนไทยบริโภคเกินความสามารถทางด้านเศรษฐกิจของตน (รายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย)	คงเดิม	
(1) ไม่สามารถพึ่งตนเองด้านอาชีพ	(1) ไม่สามารถพึ่งตนเองในการประกอบอาชีพ	ปรับภาษา
(2) บริโภคเกินความสามารถทางเศรษฐกิจของตน (การกู้เงิน การใช้เงินในอนาคต)	(2) มีหนี้สินเกินขีดความสามารถในการชำระคืน	ปรับภาษา
(3) มีช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย		ตัดออก
3.การจำแนกแจกจ่ายผลผลิตขาดความเป็นธรรม	3. การจำแนกแจกจ่ายผลผลิตและรายได้ขาดความเป็นธรรม	ปรับภาษา
(1) มีความแตกต่างของการกระจายรายได้	(1) ขาดการกระจายรายได้	ปรับภาษา
(2) มีการผูกขาดทางการผลิต และการตลาด	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบ เนื้อหา(Pretest # 1)	หมายเหตุ
4. คนไทยขาดโอกาส ถูกกีดกัน และไม่ได้รับประโยชน์จากการลงทุน	4. คนไทยขาดโอกาส ถูกกีดกัน และเสียประโยชน์จากการลงทุน/ประกอบอาชีพ/การออม	ปรับภาษา
(1) มีการผูกขาดด้านการลงทุน	คงเดิม	
(2) มีการกีดกันด้านการลงทุน	คงเดิม	
(3) มีการทุ่มตลาดทำลายร้านค้าขนาดเล็ก		ตัดออก
	(3) ขาดการต่อรองราคา ปัจจัยการผลิตและผลผลิต	เพิ่มขึ้นใหม่
	(4) ขาดการออมและ ประโยชน์จากการออมระยะยาว	ปรับภาษา
5. คนไทยไม่ได้รับประโยชน์การออม		ลดระดับ หัวข้อ
(1) ใช้เงินในอนาคตไม่ก่อประโยชน์		ตัดออก

10) การคัดเลือกและกำหนดตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ด้านการเมือง

จากการคัดเลือกประเด็นปัญหาในเวทีระดับจังหวัดและระดับภาค พบว่าสามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัดด้านการเมือง มีจำนวน 7 ตัวชี้วัดหลักและ 21 ตัวชี้วัดย่อยดังตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดที่ได้จากการระดมความคิดเห็นเปรียบเทียบกับปรับหลังทดสอบเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
1. คนไทยขาดสิทธิเสรีภาพพื้นฐานทางการเมือง	คงเดิม	
(1) ขาดโอกาสที่เป็นจริงในการเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง (เช่น ถูกขีตบัตรประชาชน ถูกบังคับให้เลือก ถูกบังคับไม่ให้สมัคร)	คงเดิม	
(2) ขาดโอกาสที่เป็นจริงในการรวมกลุ่มปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง ชุมชน และ สาธารณะ	คงเดิม	
2. นักการเมืองไทยได้อำนาจโดยไม่ชอบธรรม	คงเดิม	
(1) ใช้อิทธิพลทางการเงินซื้อเสียง	(1) ใช้อิทธิพลทางการเงินซื้อเสียงเลือกตั้ง	ปรับภาษา
(2) ใช้อิทธิพลหรือวิธีการเพื่อได้อำนาจทางการเมือง (ฐานคะแนนเสียง/จัดตั้งลากลพ)	คงเดิม	
(3) ใช้องค์กรอิสระเป็นเครื่องมือเพื่อได้มาซึ่งอำนาจ	(3) ใช้องค์กรอิสระทางการเมืองเป็นเครื่องมือเพื่อได้มาซึ่งอำนาจ	ปรับภาษา
(4) ใช้กลไกเจ้าหน้าที่รัฐเป็นเครื่องมือเพื่อได้มาซึ่งอำนาจ	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
(5) ใช้การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเครื่องมือเพื่อได้มาซึ่งอำนาจ	คงเดิม	
3. พรการการเมืองไทยขาดความพร้อม/บทบาทและการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็ง	3.พรการการเมืองไทยโดยรวมขาดความพร้อม/บทบาทและการพัฒนาให้เป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็ง	ปรับภาษา
(1) ขาดพรการการเมืองที่คานอำนาจ	คงเดิม	
(2) มีการสมยอมระหว่างพรรคการเมือง	คงเดิม	
(3) มีกลุ่มทุนผูกขาดอำนาจทางการเมือง	คงเดิม	
4. กลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐล้มเหลว	คงเดิม	
(1) กลไกการรับฟังปัญหาของประชาชนล้มเหลว	(1) ขาดระบบรับฟังปัญหาของประชาชน	ปรับภาษา
(2) องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญไม่ได้ทำหน้าที่อย่างถูกต้องและเป็นธรรม	คงเดิม	
(3) สื่อมวลชนถูกแทรกแซงหรือร่วมมือในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	(3) สื่อมวลชนถูกแทรกแซงในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	แยกข้อย่อย
	(4) สื่อมวลชนร่วมมือหรือเป็นกลไกของรัฐ	แยกข้อย่อย
(4) ภาคประชาชนถูกแทรกแซง คุกคามในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	คงเดิม	

ตัวชี้วัดที่ได้จากเวทีจังหวัดและภาค	การปรับแก้หลังทดสอบเนื้อหา (Pretest # 1)	หมายเหตุ
5. กลไกของรัฐคุกคาม ทำร้ายหรือไม่สามารถคุ้มครองชีวิต จิตใจ และความปลอดภัยในทรัพย์สิน	5.กลไกของรัฐคุกคาม ทำร้ายหรือไม่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต จิตใจ และ ทรัพย์สิน	ปรับภาษา
(1) มีประชาชนถูกทำร้าย อุ้มฆ่า อย่างไม่เป็นธรรม โดยเจ้าหน้าที่รัฐ	(1) มีกรณีการทำร้าย อุ้มฆ่า อย่างไม่เป็นธรรม โดยเจ้าหน้าที่รัฐ	ปรับภาษา
(2) มีประชาชนถูกทำร้าย อุ้มฆ่า โดยกลไกรัฐไม่สามารถคุ้มครองได้	(2) มีกรณีการทำร้าย อุ้มฆ่า โดยกลไกรัฐไม่สามารถคุ้มครองได้	ปรับภาษา
6. การเมืองระดับท้องถิ่นไม่ได้รับการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงตามรัฐธรรมนูญ	คงเดิม	
(1) คนไทยเสียประโยชน์เนื่องจากขาดโอกาสมีส่วนร่วมบริหารท้องถิ่น	(2) คนไทยเสียประโยชน์เนื่องจากขาดโอกาสมีส่วนร่วมบริหารท้องถิ่น	คงเดิม (สลับข้อ)
(2) ส่วนกลาง/ภูมิภาคหวงอำนาจจนท้องถิ่นขาดบทบาทและอิสระในการดำเนินการตามกฎหมาย	(1) ส่วนกลาง/ภูมิภาคหวงอำนาจจนท้องถิ่นขาดบทบาทและอิสระในการดำเนินการตามกฎหมาย	คงเดิม (สลับข้อ)
(3) การเมืองระดับท้องถิ่นมีการคอร์รัปชัน		ตัดออก
7. คนไทยสูญเสียประโยชน์จากการคอร์รัปชันในทุกระดับ	คงเดิม	
(1) รัฐบาลมีการคอร์รัปชันเชิงนโยบาย	(1) มีการคอร์รัปชันเชิงนโยบาย	ปรับภาษา
(2) รัฐ กลไกรัฐ หน่วยงานราชการกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่นมีการคอร์รัปชัน	(2) กลไกรัฐ หน่วยงานราชการกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่นมีการคอร์รัปชันอย่างกว้างขวาง	ปรับภาษา